

Lezen en kijken

Het jaar is om, de avonden zijn nog lang. Het waait, soms regent of sneeuwt het. Wat intussen haast het Monumenten-evenementenseizoen mag worden genoemd, is achter de rug. Tijd om nieuwe publicaties te kopen, te lezen en te bekijken.

Nieuwsbrief Bouwhistorie nr. 55 is net verschenen. Het tijdschrift bevat informatieve en prikkelende bijdragen. Lezenswaardige artikelen met een wat bredere cultuurhistorische achtergrond zijn te vinden in onder andere de nieuwe nummers van het *Bulletin-KNOB* en van *Monumenten*. Veel van de in het (bijna) voorbije jaar verschenen boeken heeft u al in de kast staan en gelezen: diverse welkome werken over de Wederopbouw, het nieuwste en tot dusverre zeker grootste Boerderijenboek, de Kerkkappen uit de jongste tijd, de Huizen van Delft, monografieën zoals over de Arnhemse Eusebiuskerk, allerlei perspectieven op het Rijksmuseum en het langverwachte resultaat van het monsterproject over De Haar. In de rubriek *Korstmossen en muurbloempjes* in het SBN-tijdschrift vindt u hierover en over andere relevante literatuur de nodige gegevens.

Daarmee is de hele jaaropbrengst nog lang niet opgesomd, want er zijn de laatste tijd meer publicaties van belang verschenen. Slechts een paar gemeenten hebben hun jaarboekje nog, waarin de laatste bouwhistorische en archeologische resultaten worden gepresenteerd. Een goed voorbeeld blijft het Groningse *Hervonden Stad*. Gelukkig zijn er talloze verenigingen en genootschappen die hun reeks van jaarlijks verschijnende cultuurhistorische publicaties kunnen voortzetten. *To name but a few*: het *Leids Jaarboekje*, *West-Friesland Oud & Nieuw*, het *Deventer Jaarboek*...

De Berkelpoort te Zutphen (foto: Open Monumentendag)

Enkele boeken zijn zo vers dat ze nog niet in de diverse overzichten voorkomen. *Vier eeuwen wateroverlast* door Bram Steketee en Hans Willems (verschenen bij Matrijs) is geen hard core bouwhistorie, maar het biedt wel een andere kijk op historische omgang met en de bescherming van, al of niet monumentaal verklaarde, structuren en gebouwen in en om 's-Hertogenbosch. Van de zojuist verschenen literatuur die onzes inziens zéker op de leestafel van de bouwhistoricus moet belanden, dienen te worden genoemd: Hein Hundertmarks *De Berkelruïne. Sluitstuk van de Zutphense stadsmuur* (Zutphense Archeologische Publicaties 86) en de nieuwste van Gabri van Tussenbroek: *'Alzo zult gijlieden dat maken' - Gebruik en ontwikkeling van bouwcontracten en bestekken in de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden tot 1650* (verschenen bij Primavera Pers, Leiden).

Internet en de andere Nieuwe Media zijn een verrijking en al lang onmisbaar, ook bij bouw- en cultuurhistorisch onderzoek. Desondanks moeten we steeds weer concluderen dat een boek waaraan jaren gewerkt is, dat met enthousiasme, kennis van zaken, ruggespraak en de nodige *second thoughts* gegroeid is, een categorie op zich blijft. Drukwerk of e-book, dat maakt niet veel uit. Wat van belang is, is dat onze kenners blijven schrijven én worden gelezen.

JV / MvD, stond op de website winter 2013-2014.